

ภูมิหลัง

คนไทยส่วนใหญ่เชื่อเรื่องยมเทพมานานแล้ว เพราะเรื่องราวและหน้าที่ของยมเทพบี
ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง ไตรภูมิพระร่วง ซึ่ง "เป็นวรรณคดีที่มีลักษณะของวิทยานิพนธ์ เรื่องแรก
ของไทย โดยเจียนอ้างอิงจากคัมภีร์ทางพุทธศาสนาถึง 30 คัมภีร์" (วรากรสี บำรุงกูล.
ม.บ.ป. : 315) วรรณคดีเรื่องนี้กล่าวถึงภูมิทั้ง 3 อันได้แก่ กามภูมิ รูปภูมิ อรูปภูมิ
โดยภูมิแบ่งเป็นสวรรคภูมิเรียกว่า ฉกามาพจร มีเป็นสวรรค์ 6 ชั้น คือ จาตุมหาราชิก
ดาวดึงส์ ยามะ ศุสิต นิมนานารดี และบริณมิตรสวัสดิ์ มนุษยภูมิ หรือมนัญญา แบ่งเป็น 4 ทวีป
คือ ชุมพุทวีป อุตตรคุรุทวีป อมรรคยานทวีป และบุรพวิเทหทวีป อนายภูมิ เรียกทุกด้วย
เป็นตินแคนอันขัวร้าย แบ่งเป็น นรก เปรตอสุรกาย และเดรจฉาน

ยมเทพเป็นเทพพระองค์หนึ่งในคัมภีร์ทางพุทธศาสนา และเป็นเทพที่เกี่ยวข้องกับ
มนุษย์มากที่สุด เพราะหน้าที่ของพระองค์เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ คือ "เป็นโลกบาลทิศทักษิณ
มีหน้าที่เป็นตุลาการเบรตชน และวินิจฉัยความดี (บุญ) ความชั่ว (บาป) (พระยาสัจจา-
กิริมณี. 2517 : 27) ความเชื่อเรื่องยมเทพจะเกี่ยวข้องกับชีวิตหลังความตายของมนุษย์
ดังที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง สาวิตรี ในวรรณคดีเรื่องนี้กล่าวถึง "ยมเทพมาอาวุญญาณของ
พระสัตยawanสามีของนางสาวิตรีใน นางจึงตามพระยมไปเพื่อขอชีวิตสามีของนางคืน ด้วยความ
เด็ดเดี่ยว ความซื่อตรง ความจงรักภักดีของนางที่มีต่อสามี ประกอบกับคำพูดอันเฉียบแหลมตัวย
หลักธรรมอันสูงของนางจึงได้ชีวิตของพระสัตยawanคืน" (เจ้อ สตะเวทิน. ม.บ.ป. : 306)

ปัจจุบันมีนวนิยายที่กล่าวถึงยมเทพบอยู่ไม่นานนัก ที่มีก็กล่าวถึงเพียงบางตอนเพื่อช่วย
ในการดำเนินเรื่อง หรือ นำเรื่องเท่านั้น เช่นเรื่อง หนูมิพย์ ของแก้วเก้า เรื่อง ผู้พิทักษ์จุราจร
ของเทียน เหลียวรักรวงษ์ สำหรับนวนิยายที่กล่าวถึงยมเทพโดยตรง ด้วยการกำหนดให้ยมเทพ

เป็นตัวเอกมีบทบาทประหนึ่งกับมนุษย์ในภาพภูมิของมนุษย์ มือญี่ 2 เรื่อง คือ นวนิยายเรื่อง เงา ของرسلาร์น และเรื่อง มัจจุราชชอลลีเดย์ ของอรุณรุ่ง ที่สะท้อนให้เห็นความเชื่อเกี่ยวกับชีวิตหลังความตาย และความเชื่อเกี่ยวกับอิทธิฤทธิ์ปานภัยหาริย์ ฯลฯ ซึ่งไม่สามารถพิสูจน์ได้ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เรียกว่าความเชื่อเหนือธรรมชาติ และในขณะเดียวกันพฤติกรรมต่าง ๆ ของym เทพ ก็ได้สะท้อนความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา อันจะทำให้มนุษย์เลิกห่างความชั่ว หันมาสร้างความดี นวนิยายเรื่อง เงา ของرسلาร์น และเรื่อง มัจจุราชช-
ชอลลีเดย์ ของอรุณรุ่ง ทั้ง 2 เรื่องนี้ ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย โดยมีผู้คนจำนวนมากเช่นกัน ทั้งนี้ เพราะนวนิยายทั้ง 2 เรื่อง เกี่ยวข้องกับชีวิตและความเชื่อของมนุษย์โดยตรง ทั้งที่เป็นความเชื่อเหนือธรรมชาติและความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ผู้วิจัยจึงได้จัดทำรายละเอียด 2 เรื่องนี้ ในด้านความเชื่อเหนือธรรมชาติ และความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

- เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อเหนือธรรมชาติ ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง เงา ของرسلาร์น และเรื่อง มัจจุราชชอลลีเดย์ ของอรุณรุ่ง
- เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง เงา ของرسلาร์น และเรื่อง มัจจุราชชอลลีเดย์ ของอรุณรุ่ง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

- ทำให้ทราบความเชื่อเหนือธรรมชาติ ที่ปรากฏในนวนิยาย เรื่อง เงา ของرسلาร์น และเรื่อง มัจจุราชชอลลีเดย์ ของอรุณรุ่ง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าในแนวโน้มต่อไป

2. ทำให้ทราบ ความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ปรากฏในนวนิยาย
เรื่องเงา ของرسلาร์น และ เรื่องมัจจุราชชื่อสีเตย ของอรุณรุ่ง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะศึกษาวิเคราะห์นวนิยายรวม 2 เรื่องต่อไปนี้

1. นวนิยาย เรื่องเงา ของرسلาร์น ฉบับที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์รวมสารสืบ
พุทธศึกษา 2534
2. นวนิยาย เรื่องมัจจุราชชื่อสีเตย ของอรุณรุ่ง ฉบับที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์
ศิลปอาบรรณาการ ไม่ปรากฏปีพิมพ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิเคราะห์ หมายถึง การแยกแยะนวนิยายในด้าน ความเชื่อเห็นอธิบายชาติ
และความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
2. ความเชื่อเห็นอธิบายชาติ หมายถึง ความเชื่อที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ตามหลักการ
ทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องเพศทางเดียวของมนุษย์ ความเชื่อเกี่ยวกับความมัตตา
และเครื่องรางของขลัง ความเชื่อเกี่ยวกับลางสังหรณ์และความผัน ความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจจิต
ความเชื่อเกี่ยวกับอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ และความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลความตาย
3. ความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หมายถึง ความเชื่อตามหลักธรรม
ทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับกรรมและวิบากกรรม ความเชื่อเกี่ยวกับอริยสัจสี่
ความเชื่อเกี่ยวกับไตรลักษณ์ และความเชื่อเกี่ยวกับปฏิจสมุปบาท

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

- 1.1 รวบรวมนวนิยาย 2 เรื่อง คือ เรื่องเงา ของโรสลาเรน และ มัจจุราชหอสีเดย์ ของอรุณรุ่ง
- 1.2 รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความเชื่อในธรรมชาติและความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
- 1.3 รวบรวมหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อในธรรมชาติ และความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

- ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะศึกษา และวิเคราะห์นวนิยาย เรื่องเงา ของโรสลาเรน และเรื่อง มัจจุราชหอสีเดย์ ของอรุณรุ่ง ดังนี้
1. 2.1 วิเคราะห์ความเชื่อในธรรมชาติ และความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ตามรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ความเชื่อในธรรมชาติ ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

2.1.1.1 ความเชื่อเกี่ยวกับโชคชะตาของมนุษย์

2.1.1.1.1 การบันดาลของเทพเจ้า

2.1.1.1.2 อำนาจของเวทมนตร์คถาและคำสาป

2.1.1.2 ความเชื่อเกี่ยวกับเวทมนตร์คถาและเครื่องรางของขลัง

2.1.1.2.1 ความเชื่อเรื่องเวทมนตร์ค่าถา

2.1.1.2.1.1 ความเชื่อเรื่อง
เวทมนตร์ค่าถาฝ่ายดี และ เป็นประโยชน์ ได้แก่ เมตตามหานิยม ผูกจิต กำมัง และการรักษา
โรคด้วยเวทมนตร์ค่าถา

2.1.1.2.1.2 ความเชื่อเรื่อง
เวทมนตร์ค่าถาฝ่ายร้าย ได้แก่ การทำเสน่ห์ยาแผล การทำคุณไสย และการสาปแช่ง

2.1.1.2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องราง
ของคลัง

2.1.1.2.2.1 ตะกรุด พ้ายันต์
เหล็กไหล

2.1.1.2.2.2 ของศักดิ์สิทธิ์หรือ
ของบุลกเสกให้คลัง

2.1.1.3 ความเชื่อเกี่ยวกับลงสังหารณ์และความพัน

2.1.1.3.1 ความเชื่อเรื่องลง
ร่างกาย

2.1.1.3.1.1 ลงที่ปราภูทาง
ธรรมชาติ

2.1.1.3.1.2 ลงที่ปราภูทาง

2.1.1.3.2 ความเชื่อเรื่องความพัน
ล่วงหน้าทางดี

2.1.1.3.2.1 ความพันบอกเหตุ
ล่วงหน้าทางร้าย

2.1.1.3.2.2 ความพันบอกเหตุ

2.1.1.4 ความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจจิต

2.1.1.4.1 บรรณาธิการสัมผัสที่หลอก

2.1.1.4.2 จารวิต

2.1.1.4.3 การสะกดจิต

2.1.1.4.3.1 การสะกดจิตให้ฟัง

ลึมความจำลึมเหตุการณ์

2.1.1.4.3.2 การสะกดจิตให้หลอน

เกิดประสาทหลอน

2.1.1.4.4 การเคลื่อนย้ายวัตถุด้วยพลังจิต

2.1.1.4.5 การแปรชาติด้วยพลังจิต

2.1.1.5 ความเชื่อเกี่ยวกับอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์

2.1.1.5.1 อิทธิฤทธิ์ของเทพยาดา

2.1.1.5.2 อิทธิฤทธิ์ของมนุษย์ผู้ทรง威名

2.1.1.5.3 อิทธิฤทธิ์ของสิ่งศักดิ์สิทธิ์

2.1.1.5.4 อิทธิฤทธิ์ของดวงวิญญาณ

2.1.1.6 ความเชื่อเกี่ยวกับชีวิตหลังความตาย

2.1.1.6.1 ความเชื่อเรื่องวิญญาณ

2.1.1.6.1.1 ความเชื่อเรื่อง

การเกิดใหม่ของวิญญาณ

2.1.1.6.1.2 ความเชื่อเรื่อง

พลังเหนือธรรมชาติของวิญญาณ

- 2.1.1.6.2 ความเชื่อเรื่องนรกรสวรรค์
 - 2.1.1.6.2.1 ความเชื่อเรื่องนรก
 - 2.1.1.6.2.2 ความเชื่อเรื่องสวรรค์

- 2.1.1.6.3 ความเชื่อเรื่องยมเหพ

- 2.1.2 ความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ตามเกณฑ์ดังนี้
 - 2.1.2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับกรรมและวินากกรรม
 - 2.1.2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับอริยสัจสี่
 - 2.1.2.2.1 ความเชื่อเรื่องทุกข์
 - 2.1.2.2.2 ความเชื่อเรื่องสมุทัย
 - 2.1.2.2.3 ความเชื่อเรื่องนิรช
 - 2.1.2.2.4 ความเชื่อเรื่องมรรค
 - 2.1.2.3 ความเชื่อเกี่ยวกับไตรลักษณ์
 - 2.1.2.3.1 ความเชื่อเรื่องอนิจจัง
 - 2.1.2.3.2 ความเชื่อเรื่องทุกขั้ง
 - 2.1.2.3.3 ความเชื่อเรื่องอนัตตา
 - 2.1.2.4 ความเชื่อเกี่ยวกับปฏิจสมุปนาท

ในการศึกษานวนิยาย เรื่อง เงา ของโรสลาเรน และ เรื่องมัจฉราชธอลีเดอร์ ของอรุณรุ่ง จะทำการศึกษานวนิยายไปทีละ เรื่อง โดยแต่ละ เรื่องจะศึกษาในด้านความเชื่อ เนื้อธรรมชาติ และความเชื่อตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาครบแล้วจึงจะศึกษาเรื่องใหม่ต่อไป

3. ขั้นสู่บุป อภิปรายผลและซื้อเสนอแนะ

3.1 สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

3.2 อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าและซื้อเสนอแนะ โดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์
(Analytical Discription)